

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Físico-química e calidade da auga		Código	632844203
Titulación				
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuadrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Inglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Enxeñaría Civil			
Coordinación	Delgado Martin, Jordi	Correo electrónico	jorge.delgado@udc.es	
Profesorado	Barrientos Rodríguez, Victor	Correo electrónico	victor.barrientos@udc.es	
	Delgado Martin, Jordi		jorge.delgado@udc.es	
	Vázquez González, Ana María		ana.maria.vazquez@udc.es	
Web	caminos.udc.es/hosting/masteragua/			
Descrición xeral	Esta materia ten como obxectivo presentar algúns conceptos básicos sobre a física e a química das augas naturais, así como algunhas ideas crave sobre a calidade da auga. Os conceptos elementais de química da auga combínanse con outros temas prácticos, como a mostraxe de auga natural, a análise de datos e a representación gráfica. Os contidos máis avanzados inclúen a descrición dos procesos que gobernan a variabilidade da composición química das augas naturais nos seus diferentes reservorios (precipitación, sistemas lóticos continentais e lénticos, augas subterráneas, auga de mar).			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se modifican os contidos nin o alcance dos mesmos 2. Metodoloxías Mantense a docencia presencial como metodoloxía fundamental. Se, por motivo de eventuais limitacións de mobilidade estas non puidesen desenvolverse, as clases maxistras desenvolveranse mediante soporte telemático (p. ex. teams). Mantéñense todas as metodoloxías docentes aínda que, en función das eventuais limitacións á presencialidad, pode ser posible a limitación da forma de realización das prácticas (de prácticas de laboratorio a prácticas de gabinete), e a transformación das vistas de campo en sesións de visionado de documentais temáticos soportados por explicacións previas e discusión posterios. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Mantéñense os mesmos mecanismos coa previsión de realizar as sesións de tutoria empregando ferramentas telemáticas (p. ex. Teams) 4. Modificacións na avaliación Non se realizarán cambios no modo e ponderación da avaliación. En todo caso, as probas que requiran dun exame poderán realizarse de forma non presencial empregando ferramentas telemáticas adecuadas (p. ex. Moodle) 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non son necesarias.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Learning the basic principles of water chemistry.	AM1	BM1	CM1
	AM2	BM4	CM2
	AM5	BM5	CM3
	AM16	BM6	CM4
	AM19	BM9	CM5
	AM20		CM6
	AM21		CM7
	AM25		CM8
Learning the basic principles of the analytical techniques aimed at quantifying the concentrations of water contaminants and their constituents.			CM9
	AM2	BM1	CM2
	AM16	BM2	CM3
		BM4	CM4
		BM5	
Ability to plan and execute sampling surveys for water chemistry		BM7	
		BM9	
	AM1	BM1	CM4
	AM2	BM2	
	AM20	BM3	
Ability to establish relationships between physico-chemical data and the chemical state of a water body or the prescribed legal environmental quality objectives.	AM21	BM5	
	AM25	BM7	
		BM8	
		BM9	
	AM1	BM2	CM2
Ability to perform statistical descriptions relative to the chemical quality of water.	AM25	BM5	CM3
		BM7	CM4
	AM2	BM1	CM2
	AM16	BM2	CM3
	AM20	BM4	CM4
Ability to perform graphical representations of water chemistry	AM21	BM7	
		BM8	
		BM9	
	AM2	BM1	CM2
	AM25	BM2	CM3
Learning basic hydrochemical processes		BM3	CM4
		BM8	
		BM9	
	AM16	BM1	CM3
	AM19	BM2	CM4
Learning the basic principles of hydrochemical modelling		BM7	
		BM9	
	AM21	BM1	CM4
		BM2	
		BM7	
		BM9	

Contidos	
Temas	Subtemas

Conceptos básicos da química da auga	Estrutura e propiedades da auga - Diagrama de fase da auga - - Densidade, salinidade, capacidade de calor, viscosidade - Estratificación oceánica e circulación termohalina - Transformacións de fase da auga - Estereoquímica da molécula de auga Conceptos básicos de química - Leis ponderales - Conservación masiva - Mol e estequiometría - Unidades de concentración - Propiedades de intensidade e capacidade Propiedades coligativas - Adhesión, cohesión e capilaridade Enlace químico e interaccións acuosas - Tipos de ligazóns químicas - Interaccións acuosas - Emulsiones e solucións Equilibrio e equilibrio químico - Sistemas termodinámicos e leis - Compoñentes, fases e especies - Teoría de colisión e reaccións químicas - Lei de acción masiva e a constante de equilibrio - O principio de Lle Chatelier - Cinética química e velocidades de reacción
Mostraxe e monitorización	Planificación dunha mostraxe para o estudo da cadad da auga Análise de rutina e especiais Mostraxe de auga: ferramentas e metodoloxía Pretratamiento de mostra e preservación Determinación de parámetros in situ fronte a laboratorio Mostraxe de sistemas de auga - Mostraxe de augas subterráneas e equipo especial - Precipitación - Augas superficiais (arroyos e ríos) - Mostraxe de lagos e encoros

Técnicas analíticas e avaliación da calidade	Medicións experimentais Estatísticas básicas - Momentos estatísticos - Funcións de distribución e estatísticas non paramétricas - Quantiles - Valores atípicos Química analítica básica: - Precisión - Exactitude - Erro e nesgo - Calibración e límites analíticos Avaliación de calidade: - Recomendacións e regras xerais Análises cuantitativas e cualitativas Selección de técnicas analíticas instrumentais: - Titulacións - Métodos espectrométricos - Métodos cromatográficos
Análise de datos e interpretación	Estudo gráfico - mostras de auga individuais - mostras de auga múltiples Técnicas avanzadas de gráficos e análises - Correlacións e correlacións falsas - Relacións complexas - Concentracións axustadas por tempo e fluxo - Análise de tendencias temporais - Análises de series temporais Ferramentas de análises: - Tendencias temporais - PAST
Interpretación da calidade das augas naturais (parte I)	O ciclo da auga e o orzamento mundial de enerxía Precipitación - Compoñentes da precipitación (humedade, saraiba, néboa, etc.) - Mostraxe de precipitación - Interaccións choiva / bosque / chan - Smog e smog fotoquímico - Condutores meteorolóxicos e sombras de choiva - Composición química da precipitación - rocío - Choiva aceda - Efectos globais sobre a precipitación - Carga crítica - Efectos locais na precipitación

Interpretación da calidade das augas naturais (parte II)	Rios e correntes - Concas e concas hidrográficas - Procesos fluviais - Zonas hiporreicas - ciclos Diel - Constituíntes maioritarios e procesos - Dependencias de espazo e tempo en sistemas fluviais
Interpretación da calidade das augas naturais (parte III)	Lagos e encoros - Contornas de auga doce e zonificación ecolóxica - Tipos de lago - O desastre do mar de Aral - Casos especiais: encoros, lagos de foxo e lagos subglaciales - Tempo de residencia - Estudos morfométricos: metodoloxía e descritores - Orzamentos enerxéticos en lagos e encoros - Clasificación térmica de lagos e encoros - Luz, atenuación e transparencia - Osíxeno - Os ciclos de C, N e P e os seus sistemas axustados

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A5 A16 A19 A21 A25 B5	30	30	60
Seminario	A1 A2 A5 A16 A19 A20 A21 A25 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	30	30	60
Atención personalizada		30	0	30
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clases periódicas nas que se consideran os principais contidos teóricos das materias
Seminario	Saídas a campo e prácticas de laboratorio Organizaranse saídas a campo co obxecto de que o alumno poida poñer en práctica parte dos coñecementos adquiridos na materia. Os alumnos acudirán ao laboratorio onde poñerán en práctica os coñecementos adquiridos para: -Realizar o deseño dunha campaña de campo -Realizar as análises necesarias para obter o valor dos diferentes parámetros físico químicos das mostras de auga recollida nas campañas de campo organizadas. Previo á posta en marcha do traballo no laboratorio, o alumno realizará unha preparación teórica básica para cada práctica proposta, que consistirá en ler o guión para coñecer o obxectivo da práctica, saber o que vai facer e por que, coñecer perfectamente o manexo do equipo que vai utilizar e realizar os cálculos necesarios para o seu desenvolvemento experimental. Antes de iniciar a sesión práctica, o alumno será convocado para avaliar se está en disposición de comezar a práctica

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Seminario	Atención personalizada que se dará nos seminarios e tutorías. As sesións de tutoría requirirán dunha programación acorde coa dispoñibilidade dos profesores e estudantes, podendo empregarse medios telemáticos (p. ex. Teams) en caso limitacións á presencialidad
Sesión maxistral	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Seminario	A1 A2 A5 A16 A19 A20 A21 A25 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8 C9	A asistencia ás seminarios e o traballo desenvolvido nestes teranse en conta para a nota final	50
Sesión maxistral	A1 A2 A5 A16 A19 A21 A25 B5	O coñecemento dos conceptos desenvolvidos nas conferencias maxistras será avaliado e considerado para a nota final	50

Observacións avaliación
-Probas de resposta breve e exercicios. A avaliación da parte teórica das unidades temáticas da materia realizarase mediante un control de tipo test ao final do semestre. O desenvolvemento da materia docente levará a resolución de problemas prácticos que se avaliarán ao final de cada tema mediante un control. O valor global sobre o total da materia destas probas será do 50%. -Saídas a campo. Organizaranse saídas a campo co obxecto de que o alumno poida pór en práctica parte dos coñecementos adquiridos na materia -Prácticas de laboratorio. Os alumnos acudirán ao laboratorio onde porán en práctica os coñecementos adquiridos para: a) Realizar o deseño dunha campaña de campo b) Realizar as análises necesarias para obter o valor dos diferentes parámetros físico químicos das mostras de auga recollida nas campañas de campo organizadas Previo á posta en marcha do traballo no laboratorio, o alumno realizará unha preparación teórica básica para cada práctica proposta, que consistirá en ler o guión para coñecer o obxectivo da práctica, saber o que vai facer e por que, coñecer perfectamente o manexo seguro do equipo que vai utilizar e realizar os cálculos necesarios para o seu desenvolvemento experimental. Antes de iniciar a sesión práctica, o alumno será convocado para avaliar se está en disposición de comezar a práctica. Ao final do curso, os alumnos presentarán un traballo relacionado co traballo de campo e traballo de laboratorio cuxo valor global da materia será do 50%

Fontes de información	
Bibliografía básica	- James I. Drever (1997). The Geochemistry of Natural Waters: Surface and Groundwater Environments (3rd Edition). Prentice Hall - Werner Stumm and James J. Morgan (1996). Aquatic Chemistry: Chemical Equilibria and Rates in Natural Waters (3rd Ed.). Wiley Interscience - C.A.J. Appelo and D. Postma (2005). Geochemistry, Groundwater And Pollution (2nd Ed.). Balkema - John D. Hem (1985). Study And Interpretation of the Chemical Characteristics of Natural Water. U.S. Geological Survey - Arthur Hounslow (1995). Water Quality Data: . Lewis Publishers
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías